

SMAAD van Gerrit Komrij

Janneke Wiechmann

© havovwo.nl (maart 2002)

- SMAAD -

Het is een spookbeeld dat niet wijken wil:
Soldaten spelen hun soldatenspel
En, zogenaamd onopgemerkt, is stil
Een sjofele groep verdwenen, richting hel.

Vergeet de laffe onderkolonel.
Hij is gestuurd. Waar is de generaal,
De man van de medaille en het bevel?
Waar de minister, kronkelend als een aal?

Owee, men weet weer van de prins geen kwaad.
Ze staan zichzelf lamlendig toe te juichen
En spelen blindeman. Het is iets geks,

Die Nederlandse oogkleppenreflex.
Dat ze verdomme nu hun hoofd een buigen.
Dat ze de blik zien van wie sterven gaat.

Gerrit Komrij

Informatie over de schrijver

Geboren: 1944

Debuut: *Maagdenburgse halve bollen en andere gedichten* (1968, poëzie)

Genres: Poëzie, roman, novelle, kort verhaal, essay, toneel, column, bloemlezing

Bijzonderheid: Is Dichter des Vaderlands

Citaat: 'Dat is misschien wel mijn diepste drijfveer: misplaatst zigeunerschap. Lange stok, knapzak eraan en fluitend langs 's Heren wegen. Snotneuzen, boeven, zigeuners, dieren, die hebben de wijsheid in pacht.' (*HP/De Tijd*, 21-5-1993)

Recent werk: *Een zakenlunch in Sintra en andere Portugese verhalen* (1996, verhalen), *Niet te geloven* (1997, essay ter gelegenheid van de Boekenweek), *Pek en zwavel* (1997, polemieken en essays, een keuze), *In Liefde Bloeyende. De Nederlandse poëzie van de twaalfde tot en met de twintigste eeuw in honderd en enige gedichten* (1998, poëzie en commentaren), *Poezie is geluk* (2000, rede)

Taalgebruik

Heel recent, heel Nederlands taalgebruik. Dit is een man die kan dichten! Absoluut!

Vorm

Er is voor de verandering eens geen gebruik gemaakt van enjambement. Dat bevalt mij wel. De zinnen komen zo veel beter over, als je niet afgeleid wordt door een rare opmaak. De woorden zijn sterk, je ziet het zo voor je. Prachtig!

Rijm

Dit is een duidelijk verschijnsel van volrijm. (Eindelijk eens!!)

Wil - stil (r 1-3)

Spel - hel (r 2-4)

Enz....

Het gehele gedicht is in rijm

SMAAD van Gerrit Komrij

Janneke Wiechmann

© havovwo.nl (maart 2002)

Versvormen

Dit is een gedicht dat bestaat uit;

Kwatrijn- kwatrijn- terzine- terzine

Beeldspraak

Er wordt in dit gedicht geen gebruik gemaakt van beeldspraak. Alles is recht voor zijn raap en duidelijk.

Stijlfiguren

Hierbij gebruikt Komrij ironie. Er zijn soldaten die sterven gaan voor het vaderland en wij kunnen ze niet eens recht in de ogen kijken. Hij vindt het duidelijk een schande en laat dat doorschemeren door de mensen eens wakker te schudden.

Persoonlijke beoordeling

Mooi, prachtig, zeer goed gedicht. Er wordt een duidelijk gesproken, geen vaag gedoe. Een zeer onheilspellende sfeer en toch een beetje euforisch. Dit gedicht is een ode aan alle soldaten die gaan vechten voor hun vaderland of voor het leven van anderen. Dit gedicht laat duidelijk zien waar het voor staat en daar heb ik veel respect voor, petje af!